

Tarkastuslautakunta

29.5.2018

KOKOUSAIKA 29.5.2018 klo 9:00 – 14.15

PAIKKA Reisjärven Kunnantalo, Kokoushuone

LÄSNÄ Hirvinen Esa, puheenjohtaja
Niemi Pauli, varapuheenjohtaja, §:t 26-30
Puurula Merja, jäsen
Paasovaara Marko, sihteeri, tilintarkastaja JHT, KHT
Potila Raija, kunnanjohtaja, § 26

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

§		sivu
21	LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	3
22	PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	4
23	KUNNANJOHTAJAN KUULEMINEN	5
24	TILINTARKASTAJAN RAPORTOINTI	6
25	LAUTAKUNNAN JÄSENTEN RAPORTOINTI	7
26	VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖS	8
27	TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2017	10
28	ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2017	11
29	MUUT ASIAT	12
30	SEURAAVAN KOKOUKSEN AJANKOHTA	13

21 § **LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS**

Päätösehdotus (pj): Kokous todettaneen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Hyväksyttiin

22 § **PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS**

Päätösehdotus (pj): Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa ja sen allekirjoittavat osallistujat.

Päätös: Hyväksyttiin.

23 § **KUNNANJOHTAJAN KUULEMINEN**

Kokoukseen on kutsuttu kuultavaksi kunnanjohtaja Raija Potila vastualueensa tavoitteiden toteutumisesta tilinpäätöksestä vuodelta 2017 ja muista ajankohtaisista asioista.

Päätösehdotus (Pj): Tarkastuslautakunta merkitsee kunnanjohtajan selvityksen tiedoksi.

Päätös: Kunnanjohtajaa ei kuultu.

24 § **TILINTARKASTAJAN RAPORTOINTI**

Tilintarkastaja JHT, KHT Marko Paasovaara TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:stä raportoi lautakunnalle kokouksessa suoritetusta vuoden 2017 tilintarkastuksesta.

Päätösehdotus (Pj): Tarkastuslautakunta merkitsee tilintarkastajan raportoinnin tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotus.

25 § LAUTAKUNNAN JÄSENTEN RAPORTOINTI

Reisjärven kunnan tarkastussuunnitelman mukaisesti seurattavat hallintokunnat on jaettu tarkastuslautakunnan jäsenille. Tarkastuslautakunta suorittaa hallinnon jatkuvaa valvontaa jäsenille toimitettujen pöytäkirjojen ja muun materiaalin avulla.

Lautakunnan jäsenet raportoivat seuranta-alueensa havainnoista vuodelta 2017 lautakunnalle kokouksessa.

Päätösehdotus (Pj): Tarkastuslautakunta merkitsee jäsenten raportoinnin tiedoksi.

Päätös: Ei arviointikertomuksen lisäksi raportoitavaa.

26 § **VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖS**

KH § 44

Vuoden 2017 tilinpäätös on valmistunut. Tasekirja/toimintakertomus on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan on kuntalain 114 §:ssä säädettyin edellytyksin laadittava konsernitilinpäätös, joka sisällytetään kunnan tilinpäätökseen.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Toimintakertomuksessa on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kj:n päätösehdotus: Kunnanhallitus

1. hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2017 tilinpäätöksen ja saattaa sen tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan käsittelyn jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.
2. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden alijäämä 538.920,71 euroa siirretään yli-/ alijäämätilille.
3. Kunnanhallitus antaa hallintotoimelle luvan tehdä tarvittaessa tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen stilistisiä korjauksia.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tark

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat, joihin kuuluu myös tilinpäätöksen laatiminen. Kunnanhallitus on 27.3.2018 valmistellut Reisjärven kunnan tilinpäätöksen vuodelta 2017 tarkastuslautakunnan ja valtuuston käsiteltäväksi.

Tilinpäätös käsittää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman, konsernitilinpäätöksen ja liitetiedot sekä talousarvion toteuttamisvertailun.

Valtuusto käsittelee tilinpäätöksen hyväksymisen tarkastuslautakunnan valmistelun perusteella.

Tilintarkastusyhteisö TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy on tarkastanut Reisjärven kunnan kirjanpidon, hallinnon, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen. Vastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Marko Paasovaara antanee 29.5.2018 tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2017.

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta toteaa, että

1. kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat 27.3.2018 laatineet kunnan tilinpäätöksen sekä jättäneet sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnalle arvioitavaksi, ovatko vuoden 2017 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet,
2. tilintarkastaja on suorittanut kunnan hallinnon, kirjanpidon, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen 2017 tilintarkastuksen sekä esittää 29.5.2018 tilinpäätöksen hyväksymistä.

Tarkastuslautakunta tilintarkastajan esityksen mukaisesti esittää, että valtuusto hyväksyy kunnanhallituksen laatiman vuoden 2017 tilinpäätöksen liitteineen.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotus.

Pauli Niemi saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 13.05.

27 § **TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2017**

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Tilintarkastusyhteisö TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy on tarkastanut Reisjärven kunnan kirjanpidon, hallinnon, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen. Vastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Marko Paasovaara antanee 29.5.2018 tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2017.

Päätösehdotus (P): Tarkastuslautakunta toteaa, että

1. kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat 27.3.2018 laatineet kunnan tilinpäätöksen sekä jättäneet sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnalle arvioitavaksi, ovatko vuoden 2017 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet,
2. tilintarkastaja on suorittanut kunnan hallinnon, kirjanpidon, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen 2017 tilintarkastuksen sekä antanut 29.5.2018 liitteen mukaisen tilintarkastuskertomuksen, ja
3. ettei tilintarkastuskertomuksessa ole kuntalain 125 §:n tarkoittamaa muistutusta eikä muuta merkittävää huomauttamista, joten tarkastuslautakunta ei pidä tarpeellisena lausunnon pyytämistä kunnanhallitukselta tilintarkastuskertomuksesta.

Tarkastuslautakunta lähettää vuoden 2017 tilintarkastuskertomuksen valtuustolle liitteen 1 (29.5.2018) mukaisena.

Tarkastuslautakunta tilintarkastajan esityksen mukaisesti esittää, että valtuusto myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden vuoden 2017 hallinnosta ja taloudesta tilintarkastuskertomuksen mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotus.

28 § **ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2017**

Kunnanhallitus on Kuntalain 115 §:n mukaisesti toimintakertomuksessa selvittänyt valtuuston tilikaudelle asettamien tavoitteiden toteutumista. Tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on myös huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta (KuntaL 121 §).

Tarkastuslautakunta on kuullut myös Reisjärven kunnan tilintarkastajaa arviointikertomusta laatiessaan.

Päätösehdotus (Pj): Tarkastuslautakunta päättää vuoden 2017 arviointikertomuksen lopullisen sisällön ja muodon.

Tarkastuslautakunta allekirjoittaa arviointikertomuksen ja lähettää sen liitteen 2 (29.5.2018) mukaisena valtuustolle.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotus.

26 § **MUUT ASIAT**

Tarkastuslautakunta käsittelee muuta mahdolliset esille tulleet asiat.

Päätösehdotus (Pj): Lautakunta käsittelee tietoonsa tulleet muut asiat.

Keskusteltiin lautakunnan mahdollisuudesta osallistua tarkastuslautakuntien arviointiseminaariin Tallinnassa.

Päätös: Päätettiin osallistua FCG:n tarkastuslautakuntien arviointiseminaariin Tallinnassa 27-28.9.2018.

Tarkastuslautakunta

29.5.2018

20 § SEURAAVAN KOKOUKSEN AJANKOHTA

Päätösehdotus (pj): Lautakunta päättäneen seuraavan kokouksen ajankohdan.

Päätös: Päätös tehdään myöhemmin.

Kokous päättyi klo 14.15.

Pöytäkirjan allekirjoitus

Esa Hirvinen
Pj,

Pauli Niemi
vpj.

Merja Puurula
Jäsen

Marko Paasovaara
Siht.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 21–30
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät -
	HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja - aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti ja telefax Reisjärven tarkastuslautakunta Reisjärventie 8 85900 REISJÄRVI sähköposti: reisjarvi@reisjarvi.fi telefax: 08 776 010 Pykälät - Pöytäkirja oikaisuvaatimusohjeineen on julkaistu kunnan internetsivuilla 4.6.2018. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Oikaisuvaatimusaika on 14 päivää tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.
Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja toimittaminen	Ks. jäljempänä

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianomainen sekä kunnan jäsen.</p> <hr/> <p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, sähköposti ja telefax</p> <p>Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Isokatu 4, 3. krs PL 189, 90101 OULU sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi fax: 029 56 42841</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää</p> <p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika 14 päivää</p> <p>Markkinaoikeus Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI puh. 029 56 43300 , fax 029 56 43314 , sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>
Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmän sisältö ja toimittaminen	<p>Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimus-/valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin hallintolain 12 §:ssä/HLL 21 §:ssä säädetään.</p> <p>Oikaisuvaatimusasiakirjat/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiaintiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava *): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimushoje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

*) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Reisjärven kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Reisjärven kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloushoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Reisjärvellä 29. toukokuuta 2018

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy, JHTT-yhteisö

Marko Paasovaara

JHT, KHT

Reisjärven kunta
Tarkastuslautakunta

Reisjärven valtuustolle

REISJÄRVEN KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2017

1. Tarkastuslautakunta

Kunnan oman ulkoisen ja sisäisen valvonnan järjestäminen

Valtuuston asettama tarkastuslautakunta vastaa Kuntalain 121 §:n nojalla Reisjärven kunnan vuosien 2017–2021 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä tarkastusta koskevien asioiden valmistelemisesta.

Tarkastuslautakuntaan kuuluvat puheenjohtaja Esa Hirvinen, varapuheenjohtaja Pauli Niemi ja jäsen Merja Puurula. Lautakunnan esittelijänä on toiminut Esa Hirvinen ja sihteerinä JHT-, KHT-tilintarkastaja Marko Paasovaara.

Sidonnaisuudet: Pauli Niemi toimii kunnan jätevesilaitoksen hoitajana eikä osallistu jätevesilaitoksen arviointityöskentelyyn.

Lautakunnan on mm. arvioitava ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan arviointitehtävä on osa kunnan ulkoista tarkastusta, jonka toisen osan muodostaa tilintarkastajan suorittama tilintarkastus. Tilintarkastaja keskittyy kuntalain 123 §:ssä tilintarkastajan tehtäviksi säädettyihin tarkastustehtäviin. Toiminnan tavoitteellisuuden, tarkoituksenmukaisuuden ja tuloksellisuuden arviointi kuuluu tarkastuslautakunnalle.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle.

Tilintarkastuksen toteuttaminen

Kunnan lakisääteinen tilintarkastus on suoritettu kuntalain 14. luvun edellyttämällä tavalla, Kunta on ostanut vuosien 2014–2018 tilintarkastuksen TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:ltä. Kunnan lakisääteinen tilintarkastus on suunniteltu, toteutettu ja raportoitu tilintarkastuksesta vastanneen JHTT-yhteisön laatu järjestelmän mukaisesti. Tilintarkastaja on noudattanut yhtiön sisäisiä tarkastusohjeita ja laatustandardeja. Tarkastuksissa on hyödynnetty kunnan taloushallinnon tietojärjestelmien lisäksi muita tietojärjestelmiä.

Valtuustokaudelle on laadittu yhteistyössä tilintarkastajan kanssa tarkastussuunnitelma. Suunnitelman mukaan keskeisenä tehtävänä tulee seurata sisäiseen valvontaan olennaisena osana kuuluvan johdon seuranta- ja raportointijärjestelmän toimivuutta hallinnossa.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on vuoden 2017 talouden ja toiminnan tarkastusta varten seurannut kunnan talousarvion ja tilinpäätöksen sekä pöytäkirjojen avulla asetettuja tavoitteita ja niiden toteutumista.

Lautakunta on tilivuoteen 2017 kohdistuen kokoontunut 8 kertaa, joista vuoden 2018 puolella on pidetty 6 kokousta. Lautakunta on tutustunut laaja-alaisesti kunnan toimielinten alaiseen toimintaan kuulemalla viranhaltijoita.

Tilintarkastuksen ja tarkastuslautakunnan vuoden 2017 arvioinnin painopistealueena ovat olleet kunnan käyttämät ostopalvelut. Lautakunta on tutustunut Kisatien koulukiinteistön tilojen käyttöasteeseen (liite 1).

Lautakunnan arviointikertomus perustuu edellä kerrotulla tavalla saatuihin tietoihin, tehtävälueiden toimintakertomuksiin ja tilinpäätösaineiston läpikäyntiin.

Lautakunta on laatinut arviointikertomuksen kuntalain 121 §:n mukaisesti. Tarkastuksen suorittamiseksi lautakunta on saanut tietoa myös JHT-, KHT-tilintarkastaja Marko Paasovaaralta TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:stä.

2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.1 Tavoitteiden asettaminen

Kuntalain 110 §:ssä korostetaan tavoitteiden asettamista ja niiden seurannan merkitystä toiminnan ja talouden ohjauksessa sekä kytkemistä määrärahoihin ja tuloarvioihin. Valtuusto voi johtaa kuntaorganisaatiota vain asettamalla talousarvion teon yhteydessä mitattavissa olevat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tavoitteet tulee asettaa ottaen huomioon kuntalaisten tarpeet ja kunnan toiminta-ajatus. Tavoitteiden tulee olla mitattavia, niiden tulee ilmaista palvelujen saatavuutta, niihin pitää pystyä vaikuttamaan ja niistä tulee olla selkeä resurssiyhteys.

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen on sisällytettävä talousarvion toteutumisvertailu. Toteutumisvertailulla seurataan niitä talousarvion lakisääteisesti sitovia eriä, jotka valtuusto on hyväksynyt käyttötalousosassa ja investointiosassa.

Talousarvion toteutumisvertailussa ja raportointien yhteydessä tulee seurata myös toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunnan arvio:

- kaikille hallintokunnille taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2017 on asetettu lain edellyttämällä tavalla.

2.2 Kunnan taloudellinen asema ja sen kehitys

Vuosi 2017 oli kunnan talouden kannalta haasteellinen. Kisatien kouluinvestointi Reisjärven kunnan suurimpana investointina vaikuttaa voimakkaasti kunnan talouteen. Lisäksi Kalajan ja Leppälahden koulujen sisäilmaongelmat, väistötilojen järjestäminen Kalajan koulun oppilaille sekä ryhmäperhepäivähoito Kirnulle aiheuttivat lisäkustannuksia. Näiden lisäksi verokertymä aleni 238 431,10 euroa arvioidusta. GasEK yhtiön velkasaneerauksen seurauksena kunnalle aiheutuneet alaskirjauskustannukset olivat 697.000 euroa.

Vuosikate vuonna 2017 oli 809.012,50 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2017 tilikauden alijäämä oli poistojen, arvonalentumisien ja satunnaisten erien jälkeen 538.920,71 euroa. Kumulatiivinen ylijäämä tilikauden 2017 alijäämä huomioiden oli 718.436,27 euroa.

Pitkäaikaisen lainan määrä kasvoi voimakkaasti. Lainaa oli kaikkiaan konsernivelka mukaan luettuna vuoden 2017 lopussa 30.032.000 euroa. Lainamäärä suhteutettuna kunnan asukasmäärään on Suomen suurin.

Kunnan asukasmäärä jatkoi laskuaan ja asukkaita oli vuoden lopussa 2.813. Vähennyistä vuoteen 2016 oli 34 henkilöä.

Kunnalla oli sijoitusvarallisuutta vuoden 2017 lopussa 9.573.241,56 euroa.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Kunnan talouden kehitys vuonna 2017 on ollut huolestuttava. Kunnan on saatava verotulot kasvuun tai kulut pienemmäksi. Lisäksi kunnan velkaantumistahti on erittäin huolestuttava.

Kunnan luottosalkun kasvaessa on syytä ottaa huomioon mahdollisesta koron noususta aiheutuva taloudellinen riski.

Positiivisena asiana voidaan nähdä kunnan merkittävä sijoitussalkku ja sijoitusten tuotto, jolla taloutta on pystytty tukemaan. Kunnan olisi kuitenkin hyvä määrittää sijoitustoiminnan perusteet, sillä tällaista ohjeistusta kunnassa ei ole.

2.3 Kunnanhallituksen laatima toimintakertomus

Tarkastuslautakunnan arvio:

- sisällöllisesti toimintakertomus antaa aiempia vuosia paremmin tietoa
- toimintojen tuloksellisuuteen ja tehokkuuteen tulee kiinnittää edelleen erityistä huomiota.

2.4 Tarkastuslautakunnan arvio vuoden 2017 talousarvioon asetettujen tavoitteiden toteutumisesta

A. TALOUDELLISET TAVOITTEET

- Tuloslaskelma: Vuosikate oli 46.012,49 euroa parempi kuin alkuperäinen tavoite. Poistojen ja satunnaisten erien jälkeen tilikauden tulos oli 641.070,71 euroa huonompi kuin alkuperäinen tavoite (GaSEKin alaskirjaus 697.000 €).
- Selännepalvelujen toimintakate alitti alkuperäisen talousarvion.
- Teknisen toimen toimintakate oli nettona alkuperäistä talousarviota heikompi.
- Opetustoimen toimintakate on talousarvion mukainen.
- Vapaa-aikatoimen toimintakate oli alkuperäistä talousarviota heikompi.

Tarkastuslautakunnan arvio:

- vaikeasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta eri toimintasektorit ovat onnistuneet kohtuullisesti

B. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Hallintotoimi/yleishallinto: Tulosalue sisältää kunnan ylimmän virka – ja luottamushenkilöjohdon toiminnan. Talousyksikkö vastaa valtuuston ja kunnanhallituksen käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta.

Hallintotoimen osalta kulunut vuosi on ollut edelleen haastava. Tehtävästään hallintotoimi on suoriutunut hyvin.

Opetustoimi: Tavoitteiksi on asetettu mm. laadukas opetus, henkilöstön ammattitaito, kodin ja koulun yhteistyö, työyhteisön sisäinen tila ja perusopetuksen kouluverkko.

Opetustoimi on ollut erittäin haastavassa tilanteessa. Ison kouluinvestoinnin, sisäilmaongelmien ja henkilöstövaihdosten aiheuttamat haasteet ovat kuormittaneet opetustoimen henkilöstöä.

Vapaa-aikatoimi: Vapaa-aikatoimen tavoitteena on kehittää, tukea ja seurata vapaa-ajan toimintaa sekä tuottaa vapaa-ajan palveluja siten, että kuntalaisilla on tasavertaiset mahdollisuudet niiden harrastamiseen.

Vapaa-aikatoimi on toiminut tehtävässään tavoitteiden mukaisesti.

Tekninen toimi: Tekninen hallinto kehittää, ohjaa, johtaa ja valvoo toimialansa palveluita sekä avustaa kunnan keskushallintoa ja elinkeinotoiminnan kehittämistä.

Kiinteistöjen kuntoarviot ovat aiheuttaneet lisähaasteita tekniselle toimelle.

3. Yhteenveto

Johtopäätökset:

- hallintosäännön päivittäminen
- kuntastrategian laatiminen ovat kesken
- konserni- ja sisäisen valvonnan ohjeistus ovat vanhentuneet
- käyttöomaisuusrekisterin laatiminen olisi suotavaa
- kunnan liikelaitosten yhtiöittäminen uuden kuntalain mukaiseksi

Lainamäärä kasvaa edelleen voimakkaasti tulevaisuudessa. Jotta Reisjärven kunta voisi toimia tulevaisuudessa itsenäisenä kuntana, on tulevia investointeja harkittava tarkasti ja lainamäärää ei voi enää merkittävästi kasvattaa.

Tilikaudella kunnan tarjoamat palvelut on pystytty säilyttämään entisellä tasolla. Huomiota tulee kiinnittää jatkossa edelleen toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen ja tuloksellisuuteen.

Nähtäväksi jää kuinka sote- ja maakuntauudistukset toteutuessaan vaikuttavat kunnan taloudelliseen liikkumavaraan.

Reisjärvellä 29. toukokuuta 2018

Tarkastuslautakunta

Esa Hirvinen, pj.

Pauli Niemi, vpj.

Merja Puurula, jäsen